

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre 10 frt — kr.
Félévre 5 " — "
Negyedévre 2 " — "
Egy hónapra 1 " — "
Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **BARTHA MÓR.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:
Hat hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű többzör
hirdetések alku szerint jutányos áron vétetnek fel. Bővegydíj min-
den külön beiktatásért 30 kr.

Családi vizit,

nov. 28.

Viktoria, az öreg nagymama, a ki már nyolczvan esztendő s több mint hatvankét esztendő óta uralkodik öt világrészen, vindsori kastélyában fogadja látogatását unokájának, az immár negyven éves Vilmos német császárnak, a ki feleségét és fiait is magával vitte, hogy az angol rokonokkal barátkozzanak. És a hírlapokat értesítik a királyi ebédekről, ki ült az öreg királyné mellett, ki vele szemben, hogyan ittak és köszöntötték föl egymást az uralkodók, hogy sétáltak, kocsikáztak és mulatoztak ennél a családi vizitnél. Fotografusok és rajzolók a világ összes képes lapjai számára megábrázolják ezeket az üres udvari ünnepeket s bolondítják vele a népeket. A közben Délafrikában angolok és hollandusok gyilkolják egymást vérengző háboruban s vigasztalásul Viktória királynő csokoládét küld karácsonyra a katonáinak. — Inkább kötne békét karácsonyra.

De ki hiszi el, hogy a német császár csak azért utazott a viharos és ködös novemberben Angliába, hogy a nagymamának kezét csókoljon? Az európai politikát most II. Vilmos csínálja és szeret ő beleavatkozni mindenféle dologba. Még az amerikai háborúból is hasznot húzott, mert megvette Spanyolországtól a Karolina-szigeteket. A transz-

váli háboru kitörésekor semlegessége fejében átadatta magának az angoloktól Számoaszigetét, így kereskedik Ausztráliában. Hát most mit akar?

Magával vitte külügyminiszterét, Bülovot, odahívatta londoni követjét, Hatzfeldet, a kit gyaloghinton kellett a vindsori kastélyba vinni, annyira beteg. Megjelent továbbá a német császárnál két angol miniszter, Balfour és Chamberlain, a gyarmatügyi miniszter, főközője a háborunak s a berlini angol követ is hivatalos volt. Csak a miniszterelnök és külügyminiszter, Salisbury nem jöhetett el, mert feleségét gyászolja és nagybeteg.

Egész nap tanácskoztak, hol külön, hol együtt és szerencsésen elintézték a német-angol egyezséget. A büszke Albion kénytelen volt belátni, hogy nem áll egyedül s nem maradhat magára a földkerekségén és nem elég neki Amerika támogatása, hanem szüksége van egy szárazföldi nagyhatalomra s ezért Németországot szövetségét keresi. Azért a Németországot, mely huszónöt esztendő óta oly nagyot nőtt, hogy Angliának versenytarsa iparban, kereskedésben a tengereken is, Kinában és Afrikában is; a melyet mellőzni nem lehet és a melynek támogatását nagyra kell becsülni békében és háboruban egyaránt.

Anglia és Németország találkozása a hármasszövetséghez vonzza Angliát az európai és török kérdésekben. Ennyi-

ből nekünk jó. De a keleti kérdés most nyugzik és az európai békét veszedelem nem fenyegeti. Windsorban tehát nem ezekről tárgyalnak, hanem a mi őket magukat érdekli, Kináról és Afrikáról. A transzáli háboru és az angol seregek kudarcza arra csábítja Franciaországot, hogy Tonkingból Kina déli részein foglaljon s Oroszországot, hogy Korea és Peking felé terjeszkedjék. Anglia német s e g i t s é g nélkül most nem állhatna ellent ezek hódításainak. De csalódnék, a ki azt hiszi, hogy Németország ingyen segíti ki az angolokat a kelepczéből. Kötnek nemsokára, hogy mit kötött ki a maga számára.

Ugyanigy Afrikában is, a hol mindenütt határosak a német gyarmatok az angolokkal, a britek délafrikai birodalma veszedelemben forog az oktalan háboru által még abban az esetben is, ha végül az angolok győznének. Mert a burok szabadságharcza alaposan megingatta az angolok uralmát a Fokföldön. Nem a háboru folytatásával, inkább gyors békekötéssel menekülhet Angolország Chamberlain bünének vészes következéseitől.

A mikor Krüger elnök Viktória királynőhöz fordult s kérve kérte, hogy akadályozza meg a háborut, az öreg asszony fájó szívére hivatkozott, hogy nem lesz eikerülhető. Most a szíve már nem csak fáj, hanem vérzik is; de a felelősséget Isten előtt ő sem háríthatja el magáról.

Ott álltam én

Ott álltam én a hidon a minap,
Nézve: alól miként fut habra hab.
Egyszerre csak egy gyöngye kis madár
Hullott bele, s ragadta a hab-ár.

Beteg volt tán s akarva hullt bele,
Avagy vadász sörétje verte le:
Nem tudhatnám, csak busan néztem én
A haldokló madárt a víz színén.

Elrejtve hol kicsinyke fészke van,
Hogy várja őt a társa boldogan.
S megtudva azt, hogy párja elveszett,
Kis szíve tán bujában megreped! . . .

Krúzsely Erzsike.

Öreg ember nem vén ember?

— A «Debreczen» eredeti tárczája. —

Irta: **Heiman Jenő.**

Nagyra becsült barátom!
Mélyen tisztelt ügyvéd ur!

Jelen soraimmal Önt mint barátomat és mint jogtanácsosomat kívánom felkeresni, mert szükségem van egyrészt a barát támogatására, másrészt az ügyvéd tanácsára. Eiletem és családi boldogságom, öregségem támasza teg-

nap óta fel van dulva és meg van rontva s egy ébren töltött éj után azon érett megfontoláshoz jutottam, hogy Önt nagyra becsült barátom felkértem, hogy adja be feleségem ellen a való keresetemet.

A nevemben benyújtandó válóperben az alábbiak szolgáljanak információ gyanánt és hogyha nagy fenekét keritek a dolognak, ha talán néha eltérek a tárgytól s távoli mederben haladok, ez azért történik, hogy barátom és jogtanácsosom teljes betekintést nyerjen a helyzetbe és a mi jelen levelemben az ügyvédre nézve fölösleges lenne, az barátomnak szól, a mi pedig a barátára nézve közzönyös, az az ügyvéd különös figyelmébe van ajánlva.

Tehát meg akarom kezdeni!

36 év előtt történt! Mint hadnagy lettem a hadapród iskolából elbocsájtva s a 8-dik vadászzászlóaljhoz beosztva, mely annak idején X . . . helyen — Alsó Ausztriának egy kis vidéki városában állomásozott. P. báró, ki ugyanakkor kapta meg hadnagyi csillagát, szintén ugyanazon zászlóaljhoz osztatott be. A szolgálati élet egyhangúsága nagyban tarkított az által, hogy P. báró szülei X. mellett fekvő birtokukon laktak. Természetesen minden szabad időmet arra használtam fel, hogy ezen kiváló műveltségű családnál szórakozást keressek. A bárónő házában találkoztam Klárával! Hogy ki volt Klára? Tár-salkodónő, lehetett úgy 19 éves, karcsu, barna

szépség. De hát minek is lefesteni, elég az hozzá, a legszebbnek, a legjobbnak s legtekintesebbnek a benyomását tette reám — egy szóval én, a 24 éves ifju, fülig beleszerettem Klárába. És a leány tudomással bírhatott arról, hogy nekem tetszik, mert jölehet soha sem érintkeztünk, nem beszélünk, egyes harmadik személyek, cselekvéseiről híven beszámoltak nekem és ha remek alhangon dalolni kezdett, akkor mélyen szívembe hatoltak a hangok, hisz megértettem e hangok értelmét, tudtam, szívében mit érez a dalnok, miért választja épen ezt a pianót; sőt éneklése közben könnyeket is láttam gyakran szemében ragyogni, melyeket csak én értettem meg, mert én és ő szerelmesek voltunk. Közeledés közöttünk — mint említém — nem történt, én pályám kezdetén állottam — karriért remélvén és ő tudta, hogy a fiatal báró barátja, társa voltam, hogy szülei házában házi barát voltam és ez lehetett — a 19 éves leány szemérmessége mellett — annak az oka, hogy ő is szigorúan szem előtt tartotta az illem-szabályokat.

Ez 2 évig tartott körülbelül s ekkor a zászlóalj F.-re helyeztetett át, hogy az 1866-os hadjáratban — melynek bekövetkezendősége már kikerülhetlennek látszott — részt vegyen. Természetes, hogy P. báróék bucsu estélyt tartottak, és a vacsora befejeztével a házi-asszony emlékül egy gazdagon kihimzett erszényt nyújtott át s midőn ezt megakartam

Debreczen, november 28.

A honvédelmi miniszter a Hier-ről A képviselőház véderőbizottságának tegnapi ülésében Tóth János felvetette a kérdést, vajjon a honvédelmi miniszter törvényesnek helyesnek tartja-e a hadügyminiszter azon rendeletét, mely szerint az ellenőrzési szemléken jelen kezőket börtönnel sújtják azért, mert a magyar nyelvet használják. Férjervary báró miniszter erre azt felelte, hogy ezáltal nem nyilatkozhatik erről bővebben, tekintettel arra, hogy a tárgyban előterjesztett interpelláció még függőben van. Csak annyit jegyez meg, hogy nincs szó arról, hogy valaki a magyar nyelv használatára börtönbe került volna. Az illetők katonai és fegyelmi tekintetben a katonai szabályok alatt állván, csakis azért büntetettek, mert nem engedelmességek a kibocsátott rendeletnek, illetőleg a tisztek figyelmeztetésének. Ahol kiderült, hogy ez nem dacból, hanem tevédségből történt, nem is büntettek, ill. tőle azonnal kibocsátották az illetőket.

Magyar delegáció tagjai szerdán Bécsbe utaztak, ahol esütörtökön megartják az alakuló ülést. Őfelsége pénteken fogadja a delegáció tagjait. A magyar delegáció legtöbb tagja a képviselőház december 4-én tartandó ülésére, a mikor kvóta-törvényjavaslat tárgyalás alá kerül, visszatér Budapestre; ezt megelőzőleg azonban a magyar delegáció külügyi albizottsága a külügyminiszter expozéjára meghallgatása után elmezől szandékozik a minisztérium költségvetését.

Országgyűlés.

I. A képviselőház ülése.

Az ülést tegnap Daniel Gábor alelnök nyitotta meg.

A múlt ülés jkvének hitelesítése után Scitovszky János szecsény-kerületi választott képviselőt végleg igazoltnak jelentette ki. Azután bemutatta: Kezdi-Vásárhely, Bacs-

köszönni, Klarához utalt, mint aki a himzést tervezte és készítette. Klára sz. mérmes, mely elpirulása bizonyította, hogy a baróné állítása igaz, mire azon kérelemmel járultam eléje, hogy figyelmét viszonzozhassam. At is adtam Klarának egy arcképet, a melyet tavol az előtől, de azt mégis lelki szemem előtt látva, festettem. A kölcsönös ajándékok átadása feltartta a baróné előtt vonzóda-unkat.

Évek multanak, ezredtől-ezredbe helyeztek, kiállottam az 1866-os hadjáratot, főhadnaggyá, kapitánygá — majd a 47-ik gyalogezreddel a dalmat felkelés elnyomására küldtettem, őrnaggyá, a ezredessé és ezredessé lettem!

Röviden azt az utat tettem meg, a melynek megtevését mint hadapród almodtam. P... báró eltűnt, csak az V... állomás és Klára képe élt bennem ismét, és ha arra a bizonyos résznyre tekintek, a melyet soha nem használtam, hanem mindenkoron nagy tiszteltetben tartottam, Gyakran azon töprengtem, vajjon mi lett a leányból, ki egyedül volt képes szívemet fellobbantani, de soha sem találtam alkalmat, hogy utanna kérdezősködhessen.

Igaz, az évek multak, és az akkori 24 éves hadnagy 60 éves ezredessé lett, s az a szegény ifju, ki akkor semmi vagyonnal sem rendelkezett, idő közben öröksegek folytán K... ben gazdag földbirtokossá vált.

S most kedves barátom azon a ponton vagyok, mely Őn előtt is ismeretes némiképpen, melyet azonban azért akarok e helyütt méltatni, hogy a lelki életembe megnyerje a bepíllantást és hogy nemit megérthessem, ami talán Őn előtt talánynak tűnhetik fel.

Azt tudja tisztelt barátom, hogy mint legtöbb ezredes, nyugdíjaztatam magamat, s arra bizonyára emlékszik, hogy azután Őnnel a fölött tartottam tanácskozást, hogy hogyan töltssem hátralevő napjaimat. Kegyed, mint jó barátom, azt tanácsolta, hogy elhalt nagybá-

almás, Szerep, F.-Moha, Veréb, Csépa, Csermő községeknek — Kossuth Ferenc, Gelej községnek Sturmán György, a nagyharsányi polg. olvasó körnek Antal Pál által beadott kérvényeit a kvóta emelés ellen. (Élénk helyeslés a szélsőbalon.)

Belitska Beni benyújtotta az állandó igazoló bizottság jelentését, mely szerint Lator Sándor, Marmarosmegye szigeti kerületében megválasztott képviselőnek mandátumát rendben találta s így igazolt képviselőnek jelenti ki a szokásos 30 nap föntartásával.

Tudomásul vétetett.

Münnich Aurél benyújtotta a véderő bizottság jelentését a véderő-provizóriumról és az ujoncmegajánlásról szóló tjavaslatokról, továbbá az önkéntesek tiszti vizsgájának eredményéről, a hadseregben előfordult öngyilkosságok és a honvédségben történt tiszti áthelyezésekről szóló jelentések tárgyában.

Napirendre tűzésükről később határoz a Haz.

Azután a delegáció képviselőházi 40 rendes és 10 póttagjainak megválasztása következett.

Kossuth Ferenc kijelentette, hogy partja híven elvi álláspontjához, a delegáció tagjainak megválasztásában részt nem vesz. (Helyeslés a szélsőbalon.)

A delegáció rendes tagjai lettek:

Andrási Tivadar gr. 162, Apponyi Albert gr. 161, Berzevicy Albert 162, Bolgár Ferenc 160, Daniél Ernő báró 160, Dókus Ernő 162, Esterházy Mihály gróf 160, Falk Miksa 160, Fluger Károly 162, Francisci Henrik 161, Gajári Ödön 155, Gyurkovits György 162, Hieronymi Károly 161, Horánszky Nándor 162, Holó Lajos 159, Josipovich Imre 162, Klobusitzky János 158, Kristóffy József 156, Lang Lajos 162, Lukacs Béla 162, Miklós Ödön 162, Mohay Sándor 162, Münnich Aurél 161, Nákó Kálmán gr. 162, Pap Géza 161, Pulszky Á. 153, Rakovszky Géza 162, Rosenberg Gyula 154, Spevec Ferenc 162, Szabó István 159, Szerb György 162, Szilagy Dezső 162, Teleki

Sándor gróf 161, Tisza István gróf 154, Tisza Kálmán 161, Thorockay Miklós gr. 162, Tolnay Lajos 162, Ugron Gábor 161, Zichy János gr. 161 szavazattal.

Póttagokká lettek: Adamovics B. 103, Herceg Ferenc 91, Lanci Leó 88, Latinovics Pál 131, Nopcsa Elek báró 95, Szabó Imre 101, Szemere Attila 89, Szóts Pál 98, Zay Miklós gr. 103, Zeyk Gábor 136 szavazattal.

Madarász J. személyes kérdésben kért szót. Az ő nevét a jegyző a távollevők közt említtette. Ő jelen volt, de elvi álláspontjánál fogva nem szavazott. Kérte ennek kitüntetését. (Helyesles.)

A legközelebbi ülés szerdán d. e. 10 órakor lesz. Napirendjén lesz a zárószámadási bizottság jelentése az 1898. é. állami zárószámadásról és az aldunai Vaskapu-szabályozás 1898. számadásáról; továbbá a keresk. miniszter egy vicinálisról tjavaslatot nyújt be, kettőről jelentést tesz.

A mentelmi bizottság jelentést tesz Rohony Gedeon (párba), Sima Ferenc (csalás és okirathamítás vadja), Lepsényi Miklós (sajtó útján való rágalmazás és becsületsértés), Bónis István (párba), Sima Ferenc (a Pest-Szt.-István hazaké építő egyesület fejlesztésével sikasztás büntette miatt vadolva), Karolyi Sándor gr. (párba), Gajári Ödön (párba), Sima F. (izzgatás vétéje), Vészi József (párba), Sima Ferenc (becsület sértés), Sima F. (a család bukás büntetével terhelt Vörösmarthy nyomdai és kiadói részvenyt, ellen való ügygyel kapcsolatosan), Sima F. (sikkasztással vadolva) külön-külön tárgyalandó mentelmi ügyében. A közg. biz. jelentést tesz a keresk. miniszternek, a hazai iparnak állami k-dvezményben való részesítéséről szóló tjavaslatáról.

Végül a miniszter-elők felel Barabás Belának, a Hier és Jelen, Major Ferencnek a magyar Vöröskereszt-egyesület afrikai kiküldetése dolgában tett interpellációjára.

Az ülés fél egy órakor véget ért.

tyam példájára a T... ben fekvő nagykereskedésű birtokon magam gazdalkodtam, s hogy — nagybátyám mintájára — a T... i lakosság anyagi és szellemi jóléte iránt érdeklődjem. Különös n szívemre kötötte igen tisztelt barátom a falu iskolájának jólétét, mert ezen a terén áldásdus tevékenységet fejtett ki nagybátyám is.

És telve nemes feltevésekkel utaztam T... be, hol mindenki áldást rebegő szavakkal emlékezett nagybátyámra.

Alig szoktam bele az új otthonba, felkörttem a papot, kísérne el az iskolában végzendő látogatásomban. A lelkész erre kesznek nyilatkozott, és nagy körmondatokban felhozta, hogy nagybátyám bizonyos pénzüsséget hagyományozott egy óvoda fentartására és felkért, hogy ezen óvoda további fenntartását magaméva tegyem.

És beléptem az óvodába. — Ki írná le, — hogy enyhén szóljak — csodálkozásomat amint ott gyermekapólonőül Klárát találtam, épenugy mint ahogy Klarát 36 év előtt lártam mint a hogy fiatal hadnagykoromban emlékezés után lefestettem!!

Labaim gyökeret vertek és életem legszébb visszaemlékezése, első szerelmem bűbája tödult szívembe, szállott fejembe, hatotta át egész lelkemet!

A talány csakhamar meg lett fejtve, Klára — mert őt is így hívták, — a jelenlegi gyermekapólonő, a L... bárónál lakott Klarának volt leánya, és innen származik ez a meglepő hasonlatosság.

A dologhoz nem tartozó dolgokat lehetőleg csak érinteni akarom: elég az hozzá, hogy azon leány iránt, ki ahoz a lenyhez oly feltűnően hasonlított, kibe egyesegyedül igazán szerelmes voltam, odaadó szimpátiával viseltetem, s ennek révén az óvoda tényleg nagy protektorát lelte fel bennem.

Klara sok érdekes dolgot beszelt el édes anyjáról, hogy körülbelül 30 év előtt egy

tanítóval lépett frigyre és 6 év előtt, őt ki már annak előtte elvesztette atyját, árva hátrahagyta. En pedig elmeséltem ifjuságom regényét és órák mulak el, melyekben ő az anyját, én pedig regényhősnőmet fettem beszélgetésünk központjává, és a mint én végre az erszenyt előmutatam, meglepetten felmutatta a 36 év előtt általam festett képet a mely az ő anyját — az én szerelmesemet ábrázolá.

Akarva nem akarva, nem sejtve és nem keresve egy abnormalis viszony fejlődött közöttem a 60 éves földbirtokos és Klára a 19 éves gyermekapólonő között. — Nem volt talán szerelem a szó rendes értelmében, mely engem ezen leányhoz vonzott, de első Klarámnak hasonlása nem hagyhatott közönyösen; a vele való ársálgas, mely alkalommal szemembe mélyedhettem, hajlékony hangjának hallása, nélkülözhetenné, és életszükségemmé vált, és amint hetek multával azzal a kérelemmel járult élelem, hogy legyen prokeroravá egy jobb, jövedelmezőbb tanítói állomás elnyerésében, kijelentettem előtte, hogy nem akarom elhagyni, nem hagyhatom el, hogy ram nézve nélkülözhetenné vált, hogy Klarámnak újbóli elvesztését nem tudnám túlnéni, felajánlám tehát neki kezemet, és... 3 hétel ezután férjje és feleségé lettünk!

Két évi házasságunk alatt boldog valék Klarámat boldognak véltem, annak is látszott lenni, sőt valóban kell, hogy annak erezte magát, mert a tettetéshez nem értett. Három héttel ennek előtte M... tüdőbe utazott, és tegnap kaptam ez ide csatolt levelet, mely szerenese álmomat szétfoszlányolta!

Elhatározatom szilárd, nyujtsa be tisztelt barátom valókeresetemet, mert a Klarával való további együttélés teljesen lehetetlen; reményilem, hogy elég férfias leszek elviselni ezen csapást; ha pedig ezt nem élem tul, ugy nem fiatal feleségem ölt meg, hanem

II. A főrendiház ülése.

Vay Béla báró elnöklesevel a főrendiház is ülést tartott színten délelőtt. Az ülésre meglehetősen számmal gyűltek össze a méltóságos és kegyelmes urak a kik először is tudomásul vették a felségnek több, részint köszönő részint rendelkező kéziratát, ezek között a Goldi és Szévi püspökök meg erősítéséről szólót. Azután Vay báró bejelentette Pejachevich Arthur gróf elhunytát.

A delegációt ekkép alapították meg.

Rendes tagok: Apponyi Lajos gróf, Bánffy György gróf, kir. főajónállómester, Bohus Zsigmond báró, Brankovics György szerb patriarka, Cziráky Antal gróf, Ernusz Kelemen, Gall József, Harkanyi Frigyes báró, Kexlevich István gróf, Lukacs Antal, Nikolics Fedor báró, Pallavicini Ede őrgróf, Samassa József erri érsek, Rudnyanszky József báró, Szapary Gyula gróf, Széchenyi Imre gróf, Sztaray Nep. János gróf, Wodianer Albert báró, Zichy Akos gróf, Kussevich Szvetozár horvát-szlavon-dalmát főrendi képviselő. — Póttagok: Firczak Gyula munkácsi püspök, Laszkary Gyula, Széchenyi Bertalan gróf, Karolyi Imre gróf, Esterhazy János gróf, Keglevich Oszkár gróf horvát-szlavon-dalmát-országi főrendi képviselő.

Az igazozó-bizottság jelentése alapján Arz Albert erdélyi luteránus felügyelőt, Gyula Istvan, Gyürky Viktor, Szapary Pál és Zselenszky Róbert grófot a főrendek jegyzékébe felvették és ezek után megszavazták és elfogadták a következő javaslatokat és jelentéseket: az indemnitőről, a postapalotáról, a tulköltekezésről, az 1900-ik népszámlálásról, a szakmányosokról, a munkavállalkozókról és segédmunkásokról, a vasárnapi munkaszünetről, a vasúti árufuvarozásról, a valutabizottság működéséről és öt vicinálisról.

A vasárnapi munkaszünetről szóló képviselőházi határozat tárgyalásánál felszólat Zichy Nándor gróf, a ki hangoztatta, hogy a vasárnapi munkaszünet humanitarius tendenciáján kívül arra is való, hogy a munkások más irányu követel-

éseinek eléje vágjon; de mert a miniszteri rendeletet homályosnak tartja, kéri Hegedüs minisztert, adjon fölvilágosítást.

Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszter kijelenti, hogy a vasúti építkezéseknél és a fuvarozásnál a munka megkezdését öt óránál előbbre, három órára kellett tenni, hogy a munkának ne valjek kárára a késői kezdés.

Zichy Nándor és Hegedüs Sándor miniszter újabb felszólalása után a főrendiház tudomásul vette a jelentést.

Az elnök jelentette, hogy a nagyszombati kir. járásbíróság Esterházy Karoly gróf mentelmi jogának felüggesztését kéri becsületsértés miatt.

Az ülés ezután a jegyzőkönyv hitelesítésével 1 óraker véget ért.

A háboru.

Londoni nov. 16-iki távirat: A Reuter ügynökségnek jelentik Fokvárosból nov. 25-én Hirszerint a burok Resmend-Junction és Middelburg között fölrobbantották a hidat, hogy megakadályozzák a Por-Elisabeth felől jövő angol haderő előnyomulását.

Durbanból Londonon át jött távirat szerint: Buler tábornok nov. 26-án este odaérkezett és a kormányzó szalonkocsijában azonnal az ország belsejébe utazott. A tábornokot megérkezésekor és elutazásakor az összegyűlt tömeg lelkesen üdvözölte.

Quenstown, nov. 26. A barklyeasi polgármester, a ki ide érkezett, jelenti: Mult szerdán f. hó 22-én hetven jól ismert barklyeasi farmer hatalmába kerített egy 300 Martini-fegyvert és 4000 töltényvet tartalmazó raktárt. Este 130 bur érkezett Oranje szabadállamból. A felkelők azonnal egyesültek velők.

midőn Ő hozzám közeledett, a szív tuiharogta az ész intelmeit, és én elbuktam. De nem akarok továbbra megcsalni, nem akarom a csalást annyira tovább szőni, hogy nevedet egy másnak gyermekére ruháztassam; nem akarom az eddigi csalást, a mely emberileg felfogható, nőileg megbocsájtható, közönséges gazsága fejleszteni az által, hogy vagyondat, egy idegen gyermekre játszanám; nem akarom ezt a gyermeket mindjárt születésekor hamis örökség vádjával megterhelni: ezért tehát Gáspár tégy szabaddá!

Vétkeztem, de a vétkeső keblében el még anyai köszönet és negyrebecsülés személyed iránt, hogy nem akarok neveltségessé tenni a világ előtt az által, hogy rád a 62 éves agastyánra egy gyermeket szuggerálok. Mert ha a gyermek eredetéről magadnak is is kétségeid lennének, ugy az egész világ általná a titkot és vay szanakozással vagy gunyosan mutatnának rád, mint a ki házában egy idegen magzatot nevelsz; ezért tehát Gáspár tégy szabaddá!

Vétkeztem, engedd meg tehát, hogy az által bűnhődjem, hogy a te védő szárnyaid alól elbocsáttatom; engedd meg, hogy jóvá tegyem az által, hogy ártatlan gyermekemnek igazi törvényes apját megtalálhassam; ezért tehát Gáspár tégy szabaddá!

Igen, te mindig jó és nemes valál, s most is az leszesz, ha nem is miattam, ugy neved, becsületed miatt, melyet az asszony hibája nagyban kompromittál.

Ah, hogy így kellett lennie! Hogy jószágodnak ily borzasztó családás a jutalma! Hogy nekem oly szívet adott az Isten, mely emberileg érez, hogy ereimbe piros meleg vért öntött, — a mely a megrepedésig dobogott, midőn a szív emberileg megtaullt érezni!

Mily másnak képzeltem azelőtt 1—2 évvel az emberi szívet és hogy megringatodtam azon biztos hitben, hogy az irántadi hála

Távirat.

A háboru.

London, nov. 27. Eastcourtból jelentik, hogy a burok visszavonultak Kolenzo és Ladismith-fele.

London, nov. 27. Az ujságok a gras-panti — Methuen-fele — csatát nem tekintik az angol csapatok győzelmének s a legjobb esetben is csak azt merik remélni, hogy a csata eldön ellen maradjt.

Fokváros, nov. 25. A burok bevették Sternberget.

Amszterdám, nov. 27. Fokvárosból jelentik, hogy Krüger tárgyal az afrikanderek vezérével, Hofmayerrel, a ki fölajánlotta, hogy a béketárgyalás megkezdése végett fegyverszünetet fog kieszközölni. Krüger elutasította az ajánlatot s azt mondta, hogy a fegyverszünetből csak az angolok huznának hasznot, a kik ezalatt befejeznék fegyverkezésüket.

London, nov. 27. Krüger diabéteszbeu aggasztóan megbetegedett.

Mit tárgyal a város?

Debreczen szab. kir. város törvényhatósági bizottsága folyó 1899 november hó 30-dik napján, csütörtökön délelőtt 8 óraker rendes közgyűlést tart. A közgyűlés tárgysorozata a következő:

1. Polgármesteri jelentés az 1899 év Szeptember és Október hónapokról.

2. Polgármesteri jelentés az 1899 évről.

3. Ügyhatrányjegyzék, tanácsi javaslat kíséretében.

4. Tanácsi előterjesztés az éjjeli szállításáról szóló szabályrendelet kihirdetése és életbeléptetése tárgyában.

5. Szolnok-Dobokavármegye közönségének átirata az országgyűlési képviselők választására vonatkozólag tett indítványnak partolása iránt, tanácsi javaslattal.

azon elő Klára utáni vágy, ki engem szíve egész mélyéből szeretett, s kinek képe utolsó lehelletemig kitörölhetetlenül tovább fog élni!

Igen, a leányt el vélem felejthetni, de az anyját sohasem. Fogadja stb. stb.

Vadászi Gáspár.

II.

Kedves Gáspárom!

Je'en levelemben is egész a szokásos megszólítási formulát választom, daczára annak, hogy e megszólítás alig fog megfelelni a levél tartalmának és formájának. Legbensőbb kívánságom, hogy előkészítsék arra, hogy kelemetlen, keserű hirt hozok tudomásodra, legforróbb vágyam is odairanyul, hogy ferias erővel fogadd ezen szörnyű igazságot, melyet tovább elhallgatni, elnyomni nem tudok.

Mint vétkes jövők eléd, néked nyiltan győnni, s előtted beismerni: Uram vétkeztem!

Sulyos bűnöm van, s erre csak egy az engesztelés, s ez a tőled való elválásom, nevednek elvesztése, elvesztése mindazon anyagi és szellemi előnyöknek, melyek neved viselésével egybefüggnek; és ajkaimon azon utolsó kérést rebesgetik: tégy szabaddá, a törvény szabályai szerint, tégy mint embert, mint asszonyt szabaddá, és engedd meg, hogy jövőmet újból megalapíthassam, megalkothassam!

4 hónap óta anyának érzem magamat, nem tőled, hanem egy másiktól; és nem vagyok oly nagy csaló, hogy rád oly gyermeket tukmáljak, melynek nem te vagy a nevezője; nem sülyedtem mint házasságtörő annyira, hogy egy másnak gyermekét tegyem vagyond örökösévé. Nem, vétkeztem, amennyiben házasságtörést követtem el, de hát emberileg, asszonyilag vétkeztem; az a szív, mely veled szemben néma, hideg volt, nem volt halott, mert hatalmas lángra gyuladt,

és tisztelet elég pánczél lesz, mely asszonyi becsületedet megvédheti; mily biztonssággal gondoltam, hogy nagyfoku műveltséged, imponáló élettapasztalatod azon talizmán lesz, mely feleségedet minden méltatlan lépéstől megvédi; mennyire megvalék győződve, hogy tántoríthatlan hűséggel ragaszkodom hozzád, jószágodra emlékezve, mely a szegény gyermekapólonót nagyságos, méltóságos asszonnyá varazsolta.

Mily erős volt meggyőződésed, hogy az az általános tisztelet, mely környez, magas társadalmi állásod, moosoktalan hirneved oly büszkeséggel övez körül, melyről mindazok a kísértések visszapatannak, melyek egy fiatal asszonnyra nézve veszélyesek. És ahhoz a hit, hiu ábránd volt, a mely szétfoszlott, midőn Ő velem találkozott; a pánczél leesezt, a talizmán ketté tört, az emlékezés kialudt, a büszkeség ellillant és a szív szólt, a vér pezsgett és... nem voltam többet hozzád méltó...

Oh, hogy a szív hatalmát, a vér erejét nem ismertem; mert ekkor nem okoztam volna neked annyi fájdalmat!

Vétkeztem, de tudatlanul; tiszteletet és becsülest felcseréltem a szerelemmel és midőn a szerelem jogait tőlem is követelte, számodra el valék veszve! Ez a vétkem, ki hibáktól ment, taposson reám!

Te talán enyhébb és elnézőbb leszesz, ha meggondolod majd, hogy nagyfoku tudásod, ismereted bíncselt le engem számodra, és hogy másrészt nagy tévedést követél el, midőn gondoltad, hogy a lány azért fog szeretni, mert az anya szeretett, s mert te a leányban az anyát vélted szeretni!...

A dolog végére érkeztem!

Rajtad áll vegkepp határozni.

— En engedelmeskedni fogok!

Tisztelő

Klára ád.

6. Tanaesi előterjesztés és Hontvármegye közönsége által a pálinkaivás korlátozása végett megküldött felterjesztésre vonatkozólag.

7. A landó bíráló választmány jelentése a legtöbb adófizető bizottsági tagok 1900-ik évre szóló névsorának bemutatásával.

8. Husfogyasztási és boritaladó tárgyában előterjesztés.

9. Tanácsi előterjesztés az ev. ref. felsőbb leányiskola fenntartására adott alap kamatok mikénti felhasználásáról a 209/12,998 — 1890 bkgy számú közgyűlési határozatban nyert megbízatására.

10. Ugyanaz a gépjármű műhely és dohánygyár között fekvő akaczos területek a m. kir. államvasutak tulajdonába való átbeszélése iránti megkeresésre.

11. Ugyanaz a ház- és gyámpenzárban levő, de törvényes biztosíték mellett ki nem adható pénzeknek az 1900-ik évben eszközölendő elhelyezési módjára nézve.

12. Ugyanaz a szegénysorsú tüdőbetegek részére felállítandó sanatorium céljára a város részéről adandó hozzájárulás tárgyában.

13. Az országos magyar gazdasági egyesület megkeresése az agricoli meghonosításának támogatása iránt, tanácsi javaslattal.

14. Tanácsi előterjesztés a Reviczky-Orosz-féle (öszlőndij) alapítvány oklevelének megállapítása tárgyában.

15. Ugyanaz Simonffy János epreskerti faraktárnok 1898. évi számadása megvizsgálása tárgyában.

16. A városi nyomdánál az üzletiebb szellem emelésére vonatkozó főjegyzői jelentés, tanácsi javaslattal.

17. Tanácsi előterjesztés Polgári András debreczeni, Csige István és neje b-ujvárosi lakosnak a kis és nagyhevesi pusztákon fekvő ingatlanokra tulajdonjoguk bekebelezése iránti kérelmekre.

18. Epstein Sandor tiszafüredi lakosnak a hortobágyi szénásvány ügyben hozott 14,861/1899. számú tanácsi határozat elleni felebbezése, tanácsi javaslattal.

19. »Gönczy-egyesület« kérelme évkönyvének kedvezményes kinyomtatása iránt, tanácsi javaslattal.

20. Tanácsi előterjesztés a városi napdíjas iratok dragasági pótlék adása iránti kérvénye ügyében.

21. Janatka Alajos helybeli műkertésznek a magyar állampolgárság megszerzése céljából Dabreezen szab. kir. város közégi kötelekebe felvételének kilátásba helyezése iránti kérvénye, tanácsi javaslattal.

22. Majda Matyas szabómesternek ugyan-csak a magyar állampolgárság megszerzése céljából közégi kötelekebe felvételének kilátásba helyezése iránti folyamodványa, tanácsi javaslattal.

23. Tanácsi előterjesztés néh. Papp István volt városi számtiszt kiskorú leánygyermekének neveltetési pótléka iránti kérelm tárgyában.

24. Állategészségügyi jelentés 1899. év II. és III. negyedéről, tanácsi javaslattal.

25. Orvostudori és baba oklevelek kihirdetése.

H I R E K.

* **Teljes tanácsülés.** Tegnap délelőtt, valamint délután is teljes tanácsülés volt a városházán, mely a holnaputáni közgyűlés mai lapunkban közölt tárgysorozatának megállapításával foglalkozott. A tanácsülés végét a folyó ügyek elintézése töltötte ki.

* **A skarlát.** A járványos jellegét elvesztett skarlátban még mindig fordulnak elő megbetegedések. Az egészségügyi bizottság legutóbb 21-én tartott ülést és a hivatalos jelentésből utólag ott konstataáltak, hogy a megbetegedések kevés számban fordulnak elő. A bizottsági ülés óta, tehát 7 nap alatt 9 megbetegedés történt, de haláleset nem fordult elő. A megbetegedések csak nem minden utóbbi esetben éppen olyan helyen fordultak elő, a

hol a háznál már volt skarlát beteg s ahol az influálás is régebben megtörtént. A skarlát betegség felfolyása azonban egészen megennyhült.

* **A gazdasági tanintézet és a párisi kiállítás.** A debreceni m. kir. gazdasági tanintézet és a vele kapcsolatos m. kir. dohánytermelési kísérleti állomás a párisi kiállításra készített tárgyait a város közönségének bemutatni óhajtaná. Az igazgatóság a párisi kiállítás tárgyait a tanintézet olvasótermében kiállította oly célból, hogy azokat a város közönsége megtekinthesse. A bemutatás november hó 29-től december hó 4-ig tart naponta délelőtt 9—12-ig és délután 2—3-ig. A kiállított tárgyakról, melyeket ma délelőtt mutattak meg a sajtó képviselőinek, legközelebb bővebben fogunk megemlékezni.

* **Ünnepély a Csapó kertben.** Igazán szép és minden tekintetben sikerültnek mondható az az ünnepély, melyet a debreczeni joghallgatók önképző köre vasárnap délután a csapó-kerti iskolában rendezett. Varga Imre elnök lelkes üdvözlő beszéddel nyitotta meg a gyűlést, Takacs Endre magas színvonalon álló szavallatot tartott. Kopeczek József a gazdasági és ipari hitelszövetkezetekről alapos kézzel-féjjel megírt értekezését olvasta fel. — Kiváló hatást ért el Meszaros Karoly visszavallatával. Madarassy Gyula záróbeszéde után Kalmár Ignác tanító a csapó kerti közönség nevében megköszönte a kör fáradozását és hasonló felolvasó estélyek rendezését is helyezte kilátásba. A megjelent nagy számú városi és csapó-kerti közönség a szózat élénklése után emelkedett hangulatban távozott.

* **Halálozás.** Vettük a következő gyászjelentést: Mely fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk felejtethetetlen jó fiunknak, testvérünknek és rokonunk Grézer Gusztáv volt IV-ik gimnáziumi tanulóknak folyó hó 27-én, esti fél 8 órakor életének 16-ik évében 2 évi súlyos szenvedés és a baldokló szentségek ajtatos felvétele után történt gyászos elhunytát. Kedves halottunk hűt tetemei november hó 29-én délután 2 órakor fognak a róm. kath. egyház szertartása szerint a Szent-Anna utca 30 sz. háztól a Szent-Anna-utcai temetőbe örök nyugalomra tetetni. Az enyésztlő szentmiseáldozat pedig december hó 1-én d. e. 9 órakor fog az ezek urának bemutatni. Mely vegtisztességetekre rokonainkat, barátainkat szomorodott szíveivel meghívjuk. Debreczen, 1899. november 28-án. Banatos szülei: Grézer Ferenc és neje szül. Bauer Terézia. Testvérei: Paulina, Arthur, Ferenc, valamint számos rokonok nevében is. Az örök világosság fényeskedjek neki! A temetést Gebauer K. tem. int. rendezi.

* **Ujtás a katonatiszti pályán.** Nem rég adtunk hírt a katonatiszti pálya megnyitására vonatkozó általános feltűnést keltett rendeletről. E rendelet szerint a kadét vizsgálatra jelentkezhetik egyáltalában minden katona, tehát nemesak az altisztek. Polgári osztálybeliek is jelentkezhetnek, de csak mint önkéntesek, tehát besorozásuk előtt. Ha aztán legalább elégséges eredménnyel leteszik a vizsgálatot, hivatásos kadétké nevezik ki őket. Kadét vizsgálatot csak egyet tartanak évenként és pedig szeptember, második felében. Ki milyen csapathoz vagy fegyvernemhez akar jutni mint kadét, annak a kadétiskolájához folyamodik megvizsgálásért. Háboru idején az év más részében is lehet vizsgálatot tartani. A jelentkezők közül a vizsgálatban levő katonáknak és altiszteknek igen jó minősítéssel, polgáriaknak pedig a hadseregbe való belépésre törvényszabta jogosultsággal kell bírniok. — A kik valamikor valamely katonai képző intézetben tanultak, de onnan kiléptek, azok is jelentkezhetnek,

ha eltávolításuk nem erkölcsi okokból történt. Polgáriak a 8. oszt. középisk. utolsó félévének elégséges előmenetellel való elvégzését tartoznak igazolni, vagy pedig azt, hogy az önkéntesi felvételi vizsgát letették. Ugyanezek alapján kadétvizsgálatra bocsátják a már tényleg szolgáló katonákat is, ha a fent említett vizsgálatokat még sorozásuk előtt letették. — Igen jól minősített altiszteket és katonákat a hadügyminiszterium szabadságra engedhet abból a célból, hogy a kadétvizsgálatra elkészülhessenek, ez a szabadság azonban egy évnél hosszabb időre nem terjedhet és a ki kéri, kötelezni tartozik magát arra, hogy a szabadságon töltött időt után szolgálja.

* **Az Országos Magyar Gyorsíró Egyesület** í. hó 20-án vasárnap d. u. 2 órakor tartotta meg Budapesten őszi írás versenyt, melyen vidékiek is nagyszámra jelentek meg. A debreczeni főiskolai gyorsíró köréből Tóth János joghallgató ment fel, kit a bíráló bizottság gyorsírási díszművel tüntetett ki. A kitüntetett gyorsíró különben Madarassy Gyula, oklevés gyorsíró tanár tanítványa.

* **Öngyilkos suszter.** A Hatvan utcán szerény viszonyok között élt Balla István suszter. Családjának, úgy a hogy a mai nehéz viszonyok közt egy szegény suszter megteheti megkereste a mindennapi kenyeret. Utóbb azonban betegeskedni kezdett, a szenvedés elvette minden szorgalmát és — kedvét a munkától s szombaton délután elbucszott családjától, hogy a kórházba megy és ott felveteti magát.

— Majd gyertek el és látogassatok meg!

Ez volt az utolsó szava öveikhez s aztán távozott hazulról. Felesége és gyermekei megnyugodtak a család fő elhatározásában, de tegnap délután már látni szerettek volna s ki is mentek a kórházba, hogy meglátogassák. Aggódás csak akkor szállotta meg a szívüket, mikor a kórháznál mitsem tudtak Balla Istvánról. Olyan nevű beteg nem jelentkezett s olyan nincs is az apóta között. A szegény asszony és kis fia sirva távoztak a kórházból.

— Ha nincs ott, hát hol van merre ment?

Míg ők kinos aggodással tépelődnek ezen, addig a kórházban megsaporodott a hulla kamra halottainak a száma. Este hat órakor a nagy erdőről vittek be egy halottat. Öngyilkos volt. Egy vadkörte szedő ember vette észre, a mint a vadkörte fa egy jómagasan lévő gallyán meztelán csüngött és a hideg, erős szél lógáza. Téli kabátja ott hevert a földön, mellette a csizmái. A szerencsétlen véget ért ember biztosan azért vetette le a eszímáját, hogy annál könnyebben felkuszhaszon a fára, a hol felkötötte magát. Az öngyilkos ruhája csirizes volt. Ebből az következtetik, hogy az öngyilkos Balla István suszter, a kit a délután folyamán sirva keresett felesége és a fia.

* **Pilseni sör.** Ha uer Bertalan, az Angol Királynő tulajdonosa, népszerű vendéglőjében decz. 1-től kezdve kitűnő pilseni sört fog tartani. Még egyetlen hely Debreczenben hol Gambrinus inyencz hívei pilseni sört ihatnak s nincs kétség rá, hogy ez a körülmény még látogatottabbá teszi a kitűnő vendéglőt.

* **A jövő század távirója.** Már nem egyszer volt szó arról a szenzációs találmányról, a melylyel két magyar ember Pol-

lak és Virág lépte meg a világot. Uj táviró-
gépekkel most tesznek kísérletet Amerikában
Budapesten sők már újabb találmány ter-
tén dolgoznak, mely szintén a telegrafalást
könnyítene meg. Olyan telegrafot k é s z i-
t e n e k, a mely a c z i m z e t t h e z
utaltatná az eredeti táviratnak hü fotografiáját,
Pollák Antaltól ered a kidolgozás V i r á g
József munkája. Pollák ugyanis műkedvelő a
technikai dolgokban. Azelőtt a pécsi Engel-féle
borkereskedésnek volt a könyvelője, de főnöke
főm ndott neki, mert mindig kémiai és
elekroteknikai kísérletekkel foglalkozott. —
A mig állás nélkül volt, kidolgozta tanulmá-
lyának tervét a melyet aztán Virág szaba-
dalmi tökéletesített. Most a két föltaláló a
javirást más prktikus találmánnyal akarja
gazdagítani s ezek egyike lenne a fotografált
telegram.

* **Joubert tábornok** A világ sok tábornok-
noka között a legjobban ismerik most Joubert
tábornok nevét. Afrika déli részében az ango-
lok el en vezeti katonáit és a hol csatába
bocsátkozik, ott meg is veri az ellenséget. Hadi
tetteiről Angolországban keresztül jönnek a
hírek és mégis győzelmét hirdetik. A burok
kötődő hadvezérének bámulat al nézi az egész
világ s azért érdemesnek tartjuk, hogy egyet-
mást elmondjunk róla:

Joubert francia származású. Régi huge-
notta-családból származik, a mely már száz-
ötven év óta Dél-Afrikában él. Bár francia
eredetét nem tagadja, szimpátiája egészen a
németek felé hajlik. Joubert tábornok az ango-
lok esküdt ellensége.

Hajthatlan határozottsággal s törhellen aka-
rattal törekszik élete célja megvalósítására:
hazája teljes függetlenségére. Szinte fanatikus
bizalommal Isten kezéből várja ezt a függet-
lenséget és magát Isten eszközeként tekinti.
Vasárnaponként mindig a templomba ment és
ha nagy énekeskönyvével és bibliájával látta
az ember, a régi lelkes hugenotta harcosokra
emlékeztetett. Joubertet néhány évvel ezelőtt
gyakran küldték Transzvál északi részébe, a
hol a fekete emberek szétrombolták a vo-
nalat, a bányákat és folytonosan rettegés-
ben tartották a fehér l a k o s s á g o t. —

Szinte észrevétlenül kevés emberrel és
egyetlenegy ágyuval ment Joubert a vadak
ellen, egyszerre termett közöttük, mint a vil-
lámsapás és azonnal minden irányban szét-
szórta őket. Nemsokára nyugalom volt minde-
nütt, mert a kafferok rettenetesen féltek a
tábornoktól. Ha csak a nevét hallották, vad
futásnak eredtek, mert felsőbb lénynek tar-
tották, akivel semmi erő sem tud szembe
szállni. éppen olyan csöndben, a hogyan
harcba indult, érkezett vissza úgy, hogy még
a legközelebbi szomszédai is alig tudták, hogy
egy ideig oda volt.

Megtette kötelességét és ez volt az ő leg-
szébb jutalma. Csak a visszatérését követő
vasárnapon lehetett őt látni a templomban, a
hol nagy ajtatossággal imádkozott és érczes
hangon énekelte az istentisztelet végén a
hymnuszt. A templomból hazafelé egyedül
ment; felesége és leánya csekély távolságban
követte. Joubert tábornok sokkal képzetlenebb
ember, mint kortársai. Képzettségét nagy tudás-
vágyának, neveltetésének és azoknak az uta-
zásoknak köszönheti, melyeket Párisba, Hol-
landiába és Németországba tett. Németország-
ban a hadi tudomány terén tett újításokat
tanulmányozta és azok a javítások, melyeket
Transzvál egész titokban megtett, Joubert
tábornok energikus föllépésének köszönhetők.
Csak az ő folytonos agitációjára tette meg a
transzváli kormány az intézkedéseket, hogy

a minden pillanatban várható ellenséggel telje-
sen felkészülve szállhassanak szembe.

* **Körözött szálló tulajdonos.** Rajcs
Zoltán Budapesten a Muranyi-utca 53 sz. a.
levő Stefánia szálló volt tulajdonosát a tvszék
mint annak idején megirtuk, kaució sikkasztás-
sok miatt 6 havi börtönre ítélte. Rajcsot sokan
ismerték a fővárosban. Jómódu embernek tudták,
aki feleségével egy erdélyi leánnyal ezelőtt
nyolcz esztendővel harminzezer forint hozomá-
nyt kapott. A vállalkozó szellemű ember
volt óras, elektrotechnikus, ügyök, hivatalnok,
szabó, kereskedő. A fővárosba Sep-i-Szent
Györgyről került föl, hol egy szövőgyárnak
állt az elén. Ugyanott szállója is volt, Buda-
psten borozója volt és később szalót épített
a Muranyi-utczában, abban a reményben, hogy
a kiállítás idején majd jó üzleteket csinál.
Vállalkozása azonban dugába dőlt és tönkre-
tette. Ekkor bűnös uton igyekezett pénzhez jutni
Portási és pénztárosi állásokat hirdetett és a
pályázóktól biztosítékot követelt. A kaucziókat
azután saját céljaira fordította, miért azután
a b i r ó s á g o k k a l gyűt meg a baja.
Elítéltetése után eltűnt a fővárosból és ezért
a budapesti büntető örvényszék most ország-
gos körözését rendelte el.

* **Megölte a leányát.** Egy gyilkost
szállítottak be ismét a szegedi csillagbörtönbe.
Egy görnyedt hátú paraszt a rab, agg korára
tette gyilkossá átkos szenvedélye az ivás. Egy
beszámíthatatlan pillanatban agyonverte a
tulajdon leányát. A borzalmas eset Makón
történt napokkal ezelőtt. A csendőrség nem-
régiben fejezte be az ügyben a vizsgálatot és
csak mostanában szállította a fehér haju öreg
embert Szegedre, a csillagoörtönbe. Az eset-
ről a következőket jelenti tudósítónk: Egyik
legerdemesebb kisbirtokosa volt Makó váro-
sának L i c z i n g e r János. — Igyekvő,
józan, szorgalmatos munkás-ember, a ki a
jólétben egyre gyarapodott. Nemrégiben hir-
telen változás állott be az öreg ember életé-
ben. Elhalt a felesége és e naptól kezdve fel-
volt du'va egész élete. Rendes lakója lett a
korcsmáknak és onnan csak késő éjszakakon
vetődött haza részegen. — Nemrégiben ismét
részegen dülöngött hazafelé az öreg ember.
Az ajtó be volt zárva és várnia kellett a
míg kinyitja a leánya. Az egyikik későn
ébredt fel és várnia kellett a részeg embernek.
Ez indulatossá tette és szidalmakkal illette a
leányát, a ki erre elvesztette a türelmét és
szemére lobbantotta édes apjának folytonos
kicsapongásait. Ez még nagyobb haragra inge-
reit az öreg embert. Egy vasalódeszkát ragadot-
fel és azzal lecsapott a lányára. Az ütés oly
erős volt, hogy a deszka darabokra tört és
bezúzta a leány fejét is. A leányt egyszerre
elborította a v é r é s h a l d o k o l v a
bukott a szoba padozatára. Feje össze-
volt zúzva és hasztalan volt minden mentési
kísérlet. Az öreg ember egyszerre kijózanodott.
Szörnyű tette rémületbe ejtette. Azután önmaga
lelent a csendőrséghez és feljelentette magát.

* **Figyelmeztetés.** Mivel sokszor elő-
fordul hogy s t. cz. hamis hirdetések által
félrevezetjük, ezennel szükségesnek látjuk n. é.
olvasóinknak ismét tudomására adni, hogy
Ehrbar F. cs. és kir. udv. és kamarai zongora-
ragyáros magyarországi egyedüli képvisel-
te csakis Heckenast Gusztáv hírnemes zongora
termében, Budapest II. Gizella-tér 2. (a vaczi-
utca sarkán) van. Heckenast Gusztáv ezég
mely tudvalevőleg 1865 ben alapult Ehrbar
zongorák kívül még Schiedmayer és Fiaí
stuttgarti udvari zongora gyár Wilcox és
White és Thuringi Organ Co. amerikai har-
monium gyárak egyedüli képviselője. — Hec-
kenast Gusztáv zongora termében mindenkor
cca 100 legjobb minőségű, új és átjátszott

zongora, piannó és harmonium van raktáron
és minden rendelés jutányos árak mellett a
legsolidabban eszközöltetik. Árjegyzék kívá-
natra ingyen.

Színház.

Liliom Klári. Csaknem üres ház előtt
került tegnap este színre D ó c z y József
néyszínműve. Az előadás az előző kettőhöz
hasonlóan igen jó volt. Különösen dicséretet
érdemelnek: F á y Flóra, F. K á l l a y
Lujza, K o m j a t h y János, K i s s Irén,
P e r e n y i Margit, S z i k l a y és
Rubos.

Operett újdonságok. Szintársulatunk
dalos személyzete most már két operett új-
donságra készül, egyik a „Görög rabszolga”,
a melyhez egész en új, korhű díszletek és jel-
mezek is készülnek, a másik a „Barnett leá-
nyok.” A két új operettre gyors egymá'uán-
ban kerül sor. s rendezésükön Rubos Árpád
faradozik.

Nóra. Még a héten, szombaton kerül
előadásra Ibsen Henrik társadalmi színműve:
Nóra, a melyet már évek óta nem játszottak
a színpadon. A drámai erőt igénylő nehéz
címszerepet szintársulatunk kedvelt mű-
vésznője T. H a l m i Margit fogja ját-
szani.

Ifjúsági előadás. Holnap délután 2 1/2
órákor lesz színházunkban a második ifjúsági
előadás. Színre kerül T ó t h Kálmán a „ki-
rály házasság” cz. vígjáték a rendes szerep-
osztással. Ezen előadás jegyeit a színház
igazgatósága teljesen díjtalanul bocsátja az
ifjúság rendelkezésére és az iskolák igazga-
tóságai fogják azokat és illető osztályok ifju-
sága közt kiosztani.

Az Oratóriumi emléktábla ügye.

Debreczen, nov. 28.

A főiskola nemes ifjúsága a mult évben
egyhangu lelkesedéssel elhatározta, hogy az
Oratórium falába, az 1849-iki országgyűlés
emlékére márványtáblát helyez el. Jelezni
kívánta ezzel azt, hogy azt a helyet nemcsak
mint templomot, de mint nemzeti kegyhelyet is
szentnek tartja.

Annak idején örömmel regisztráltuk mi
is a mozgalmat, s a nemes eszméhez abban a
hiedelemben fűztük gratulációinkat, hogy az
mielőbbi testet ölt. Ezen az ifjúság nemes lel-
kesedéssel buzgólkodott. Hogy a terv dugába
dőlt, nem rajta mulott.

Némelyeknek, de főképen gróf Dégenfeld
József főgondnok urnak egy szikrát sem tet-
szett az ifjúság fellobbanása, fázott a 49-iki
nagy napok ünneplésétől, presszót gyakorolt
tehát az illetékes körökre s kivitte, hogy az
ifjúságnak eredeti formában tervezet ünnepeye
elő áthághatatlan akadályokat gördítettek. —
Nem engedték meg ugyanis azt, hogy az emlék-
tábla — mint eredetileg szánva volt — az
Oratórium belsejében helyeztessék el, hanem
azt akarták, hogy az kívül a folyosó falába
illesztessék be.

Indokolni nem indokoltak egyáltalán
semmit.

Az ifjúság kénytelen volt meghajolni,
engedni a nyomásnak. Fél — és értéktelen
munkát nem akarva végezni, inkább elejtette
az emléktábla tervét, egy jobb jövő remé-
nyében.

Pedig, — a miot a kollegiumi ifjúság
heti lapjának legutóbbi számában olvassuk —
«az ifjúság dolgozott azon, hogy az ünnepeylt
tárgyához híven, e tárgy emlékéhez méltóan
széppé, impozánsná tegye.

Thaly Kálmán orsz. képviselőt a képviselő-
ház meghívására kérte fel.

Madarasz József orsz. képviselőt, mint a
ki tagja volt a 48—49-iki országgyűlésnek,
vendégül külön hívta meg.

Ábrányi Emitt az ünnepeyl programmjá-
ban való részvételre nyerte meg.

Az előkészületek a legszebben folyt mindenfelé, mikor egyszerre csak, valami névtelen akadály miatt, a mozdulatianság stádiumába jutott az egész ügy.

Ezt nevezik «a mi szégyenünknek».

Nem illeti meg az ifjúságot e vád, és most szót emelek ellene.

Mentegetőzés nélkül, nyugodt lélekkel írhatom: az ifjúságnak eddigi hallgatása csak a megdöbbenésnek csendje volt.

A névtelen akadály, mint orozva jött tamadás szülte az ifjúságban a megdöbbenést s mielőtt magához térhetett volna, a tanév véget ért.

Ezt írja a «Debreczeni Főiskolai Lapok» felhős szerkesztője B o r o s s Lajos IV. éves joghallgató.

És mit szól reá a nagy közönség. A legenyhébb felteves az lehet, hogy valaki erővel akarja az ifjúság felbuzduló hazaszeretettét elnyomni.

Higyük-e azt?

Nem akarjuk, nem szeretjük elbinni.

Az elenkező bebizonyítására kérjük az ifjúságot, vegye fel meg egyszer a munkát s igyekezzék az igazán nemes eszmét megvalósítani.

Ha ismét akadályokra talál, akkor tisztán áll ugy a sajtó, mint a nagy közönség előtt a dolog, s mindkét rész le fogja vonni a konkvencziát.

Tegye ezt különösen az ősz képviselő, Madarász József buzdítására, kinek e tárgyban az ifjúsághoz intézett lángoló hazaszeretettől áthatott levelei csak bátoríthatják az ifjúságot. Az érdekes leveleket az ügy megvilágosítása végett itt közöljük:

Budapest, 1899. Tavaszutó (Majus) 17

A debreczeni ev. ref. főiskola ifjúságának.

Megvallom, hogy lelke mélyéig meghatott azon irántami jóindulat, és még inkább azon hazám és nemzetem iránti szeretet, melyet meghívólevelekben kifejezték.

Jól tudom, hogy reményőknek és várakozásuknak mindenben eleget nem tehetek: de azt is tudom, hogy nekem, mint ama nagyidők élő tanujának, csak egy kötelességem van, az, — hogy miként 1849-ben siettem hazám és nemzetem vészperceiben Debreczenbe: ugy most — midőn azon nagy idők emlékét örökítik meg, szintén az — teljesíteni óhajtasukat. Tehát — ha csak legyőzhetlen akadály nem jó közbe, meg fogok jelenni.

Adja ég! hogy ez emlékünnap hazánk alkotmányos szabadságának, nemzetünk fenntartásának és a nép jólétének legyen a biztosítéka.

Aldás hazánkon!

Tisztelő honfitársok

M a d a r á s z J ó z s e f m. k.

fehérmegyei sárkeresztúri v. kerületnek 1848-tól ma is országgyűlési képviselője.

Ezzel egyidejűleg jött egy másik levél is, mely a mozgalom élen állókhöz van inkább intézve s mely a következő:

Budapest, 1899. Tavaszutó 17.

Meghívásomat aláírt fiatal barátim!

A főiskola ifjúságának nevében írt meghívás folytán, kérem a melléklet szerinti értesítetéseket, hogy legyen meg akaratjok. — Köszönöm ifju barátim tulzott jóindulatát és üdvözlét a hazafias közönségnek is.

Jónak láttam fiatal barátimat külön részletesebben megkérni a következőkre is.

Kell tudnom 4-én hany órákor lesz az ünnepély? s erre nézve — jól tudom, hogy bizonyos külső jó benyomások is szokásosak, de erre minél kevesb s a belső értékere nézve szeretném ha a suv helyeztetnek.

Mivel remélem, hogy képviselő társaink közül többen és talán egyszerre megyünk, jó lenne tudnunk, mikorra érkezünk körülbelül.

Én nem szeretem a csakis hiúságszerűségeket és szokásom az, hogy a hova megyek, ha időm van az napon, ha nincs — másnap felkeresek bizonyos egyéniségeket — így p. o.

a főiskola ifjúsága híván engem meg, érkezesem után szeretném felkeresni a tanodai igazgató urat s ha az napon nem lehetne, mindenesetre az ünnepély előtt őt, továbbá ökövetlen a polgármestert, főispánt, a ref. hitfelekezet püspökét és Kiss Albert képviselőtársamat; mindezeket az esetben, ha ez az ünnepélynek nem esnék hátrányára.

Óhajtanám, — hogy az ünnepély semmiféle párttekintetnek — ürügyül semmire se szolgáljon s nem szeretném, ha az ügy hátrányára valami elkövetetnék.

Kell még jeleznem, hogy a volt főrendek közül a kiket ismertem, többnyire elhaltak, — hanem én megyek 3-ad éves jogász fiammal és a mint remélem, több képviselőtársammal.

Szeretném azonban, ha szivesek lesznek ünnepélyükre meghívni Herman Ottó barátomat, aligha vehet ugyan részt, de volt képviselő és mostani társaim közül is ő az egyetlen, a ki az 1874-ken megállapított függetlenségi alapelveknek hódol velem ma is.

Szóval — érzem a teher nagyságát — tartok tőle, hogy teljes sikeröket alighanem kockáztatom, de óhajtották önök — tehát szándékom ezt teljesíteni.

Mindenesetre várom szives értesítést tisztelt elnök urnak, VIII. k. Sándor-utczai 32 sz. a. lakásomon. E hó 20-ától 30-ikaig ugyan kerületemben leszek, de ha kell, családom utánam is küldendi.

S most adja ég, hogy ne jöjjön semmi akadály közbe — s gyöngye erőmmel elkövetessem nehé, de keilő kötelességemet.

Hazám s nemzetem szeretetében

igaz hívők

M a d a r á s z J ó z s e f m. k.

Ime a gyöngédség, a körültekintés, az ügy iránt lángoló, de senkit bántani nem akaró lelkesedés mily meghatóan tükröződik vissza e levélből és most tessék elképzelni, mit érezhetet lelkében az ősz hazafi, mikor megírta később következő levelét:

Budapest, 1899. Nyárelő 2.

Lelkem fiatal barátim!

Mult hó 28. kelt értesítésöket és szivélyes jóindulatuk kifejezését, távo létem miatt csak tegnap kapám, atyai jóindulattal köszönöm és viszonzom.

De miként multkor kifejezték, hogy érzéseik őszinték és mesterkéletlenek, az enyimek is azok levén, el nem hallgathatom, hogy a meonyire örültem romlatlan szívök felbuzdulásának, annyira sajnálom, hogy bizonyos hatalmi befolyások kerekedtek felül, a melyek önök törekveseit, ha meg nem akasztják is, — de hátráltatják és lankasztják.

Par hé tel mar ezélt szellöz ettek a lapok, hogy az igazgató tanács ellenzi az emlékek felállítását ott, a hol a képviselőház ülésezett; pedig ha ez, nem sértheti senki kegyeletét, az emlék sem sérti. E je enségek reám kellemetlenül hatottak, de szeretem és becsülöm az ifjúság állhatatosságát és sajnálom, hogy felsőbbök nem volt képes önök érzelmeinek magasztosságára emelkedni.

E viszonyok uj helyzetet teremtettek számomra. Annyi már is bizonyos, hogy ha újból meghívnanak és elmehetnék is, kérnem kell, hogy multkor írt részletes soraimat tekintsek nem irottaknak, egy kivételével, hogy a külsőségre kevésbé, de a belső értékere fektetem a súlyt.

Az ifjúság és önök iránt lelke n fiatal barátai, atyai érzésem, indulatom a régi.

Mindenesetre kérem, hogy a midőn megállapodnak, szivesek lesznek velem közölni, mi lesz végső az emlékiapra? és kik és minő rendben részesülnek előadásban? s megengedik lelkem gyermekei, a főiskola ifjúsága, hogy felhívásom esetén akkor határozassak vegleg, teljesitem-e óhajtasukat.

Lelkem gyermekeit biztosíthatom, hogy kiérdemelték becsülésemet, szeretetemet; hogy nagy nemzeti kötelességet teljesítenek, akár jelenhetek én meg, akár nem.

Nekem csak akkor szabad megjelennem, ha az ünnepély meggyőződéseim szerint, a nagy idő nagy eseményeinek lesz hü kifejezése.

Lelkem fiai! Ápoljátok sziveitekben mig éltek a haza, a történelmileg független Magyarország, a magyar nemzet és az igaz alkotmányos szabadság iránti szeretetet.

Atyrilag szerető honfitársatok

M a d a r á s z J ó z s e f m. k.
országgyűlési képviselő.

U. i. Azon esetre, ha mehetek és beszélhetek, óhajtanám a sornak megállapítását, hogy mindenki, a ki szólni fog, előttem szóljon: s én legvégén szóljak, s nyomban kövesse ezt az ünnepélyt befejező kardal.

A megállapított sorrendet (program) legyenek szivesek velem kinyomatás előtt közölni. Olvassa a leveleket, csak egy válasza lehet az ifjúságnak, a mit B o r o s s Lajos szép cikkében oly helyesen írt meg:

Piruloia kell, ha meg ténlenkedik, s nem tesz eleget hazafias érzelmeinek.

Mi különben kötelességünknek tartjuk az ügyet minden stadiumban figyelemmel kísérni.

Törvényszék.

A törvényszék humora.

Általános kérdések.

Jelenet a törvényszék előtt.

A z e l n ö k : Ki fogom hallgatni az általános kérdésekre . . . Mitől van úgy feldagadva a képe?

A v á l o t t : Kérem! . . . Ez már különös kérdés!

A z e l n ö k : Ne kritizáljon! . . . Felljen!

V á d l o t t : Ennek a pofdagnak története van . . . Tegnap este tartlit játszottam a Berele Golddal. Fürst Valter ur ópen óalam volt s minthogy Reding Itelnek néztem őt, gyanutlanul bemondtam egy kvártot a tökdisznoíg. Alig, hogy fölirtam a kvártot, Berele Gold hétszer egymásutan felpofozott. Valószínű, hogy a képem ettől a hét pofontól van feldagadva.

A z e l n ö k : Szép! . . . Mi a neve?

A v á d l o t t : Wolf Éber?

— Talán Éber Wolf?

— Sőt ellenkezőleg! Nem szoktam a bíróság előtt hazudni. Ha én egyszer azt mondom, hogy Wolf Éber vagyok, arra mérget vehet akár a mélyen tisztelt ügyész ur is . . .

— Különös név!

— Oh, én már hozzászoktam.

— Született?

— Sajnos!

— Hol?

— Nagy-Ágyban.

— Miféle szetlen tréfa ez?

— Bocsánat! Nagy-Ágy kisközség Szlavoniában.

— Vagy ugy! Foglalkozása?

— Szórszalhasogató vagyok.

— A rendőrségnél fodrásznak mondta magát.

— No igen. Az egyre megy. Minden fodrász szórszalhasogató: de nem minden szórszalhasogató fodrász. Teszem fel, a nagyságos elnök ur

— Hallgasson: Van-e családja?

— Erre a kérdésre még nem felelhetek.

— Ne-em? Megbolondult?

— Tetszik tudni; három évig üttem a kies fekvésű Illaván. A harmadik esztendőben feleségem egy Taksony czimű gyereknek adott életet s mikor Illaváról hazatértem, a Taksony-kát bemutatva nekem mint az én tulajdon gyermekemet. Erre feleségemet expressz-ajánlva haza küldtem az anyósomnak, a gyerek miatt pedig hónapokon át reklamáltam lamentáltam protestáltam, apelláltam és mert a bíróság meg nem döntött ebben a kérdésben, nagyon sajnálom, de igazán nem tudom megmondani - van-e családom vagy nincs.

— Értem . . . Kat hadi kötelezettség dolgában hogy áll?

— Köszönöm, jól Először besoroztak. Azután megtudták, hogy süket vagyok: kiszuperráltak. Följelentettek, hogy csak szimulálom a

Üzleti könyvek nagy raktára.

HOFFMANN és KRONOVITZ

KÖNYVNYOMDÁJA

DEBRECZEN, a főpostával szemben.

Ajánlkozik:

nyomtatványok elkészítésére,

kereskedők, gyárosok és iparosok részére

Levélpapír czégnomással
1000 drb. 3 frt 50 krtól feljebb.
Levélboriték czégnomással
1000 drb. 2 frttól feljebb.

Monogrammal ellátott
Lakadalmi és báli meghívók.
Eljegyzési kártyák
nagyon olcsón.

Névjegyek

Dombornyomású galvanizált remek

Tánczrendek

reklam falragaszok.

Számlák

Pinczérszámlák, bor és sörczimkék.

Jegyzékek

Menu kártyák a legdiszesebb kivitelben.

Üzletjegyek

Regények, elbeszélések, költemények.

Körlevelek

Tudományos és szakmunkák előállítása.

Árjegyzékek

Rovatos ivenk, tabellák.

Műsorok

Részvények, szelvények.

Zárszámadások

Elsőbbségi kötvények, értékpapírok.

Evi jelentések

Diszesen kiállított étlapok.

igen mérsékelt árak mellett.

Ruggyanta bélyegzők igen olcsón.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdáiában Debreczen, a főpostával szemben.